

Arhitectur

Sorin Oan -Marghitu

S ne imagin m:

Lumina periferic le înc lzea conturul în fiecare diminea . Erau b ie ii care de ineau o fericire f r specifica ii inutile. Desenau idei pe man etele ziarelor, schimbau între ei c r i i recenzii, cercetau separa i i beau bere împreun . Scriau, expuneau trecutul i î i puneau în scen viitorul. Fumau subversiv în codrul de catarge înfipte în statui i erau bine întocmi i când ne citeau scrisorile de satisfac ie. Erau ferici i c vestimenta ia din zilele noastre refuz luciul s r ciei, i atunci fumau gr bi i între dou fumuri bine intite în gând. Erau bine prin i în poza din legitima ie.

Dup o vreme au început s accepte. Se bucurau când arhitectul trâmbi a c îi va purta pe calea victoriei. Nici prin gând nu le trecea c vor deveni p lma ii la cheie gata s - i predea derularea logic pentru a fi c lcat violent în picioare. Alimentau cu timpul lor depozitele bine tampilate i ambalau la ordin patrimoniul în sicrie. Î i mu cau tardiv lacrimile în timp ce plângeau juridic. S rutau p tima t lpile regulamentului. Î i de urubau demnitatea cu unghia degetului mic i priveau în p mânt cu ochi orul plantat artistic în esut. Colaborau.

În cele din urm arhitectul i-a d râmât ca pe un trecut infam. Aveau sufletele n r vite în necredin , a a c nu au insistat cu argumentele. Treceau prin încercarea vie ii lor i nimeni nu se emo iona expresiv din cauza asta. Se ruinau câte pu în cu fiecare întunecare avansat . D râm turile le erau m cinate de târn copul unui deficitar numit pe sprâncean i nivelate de buldozerul vis torului concret. Nu erau în cea mai bun stare de conservare în această dozare necalibrat de interven ia rezonabil . Lumina nu le mai zvânta igrasia din suflete. Tânjeau dup libertatea pierdut i corpul lor fastidios avea nevoie de spa iu suplimentar. Nu mai recitau poema cl dirilor aventurate.

Arhitectul i-a d râmât ca pe un trecut infam. Era un arhitect r u care credea c ara este o construc ie subtil , un copac gigantic pe care se cocoa ale ii pentru a se balansa splendid pe craca central , iar neputincio ii fertilizeaz natural r d cinile înfipte adânc în timpii geologici i istorici. Era arhitectul r u care cuvânta la vernisajele obligatorii despre tehnica de ofilire a gândurilor pe care nu tia s le prind în proiect. Care cuvânta la vedere în timp ce l rgea în stil camuflat strada care duce spre sclavia modernizat . Era acel soi de arhitect care gra iaz umanist doar istoria comun , pe care st pâni se a teapt s-o aud . Care înc lca lini tit legea tiindu-se ocrotit de st pâni. Era un arhitect r u, cum sunt to i arhitec ii care impun z d rnicia lucrativ i obedien a curativ . Era un arhitect r u care cerea biletul de voie celor care doreau s p r seasc incinta. Care fotografia cu furie administrativ pauza de mas a angaja ilor. Care credea c lumea este un birou înc rcat tiin ific cu fi e de post pline de obiective cuantificabile. Care obliga doctorii din subordine s scarmene praful depozitelor în timp ce- i chivernisea competent bancomatul de conducere. Regreta c r s ritul nu este precedat de studii sociologice. Proiecta lumea cu bra ul juridic care surp nevoia de poezie. Cl dea destinul cet ii cu ochii r i fixa i pe statui. Organiza prost tot felul de concursuri interna ionale doar pentru a se bate cu pumnii în

pieptul lipit de craca centrală, după care obliga banii publici să scoată castanele din focul proceselor pierdute. Era un arhitect rău ale cărui opere duceau mâna la chipiu. Era un arhitect rău care murdărea libertatea cu proiecte care pocneau din călcâie. Care intoxica lumea cu acel sortiment cazon de incompetență foarte solicitat de vremurile rele. Care i-a decorat ambientul cu o ceață de complici care-i ocroteau obediența și incompetența. Era rău. Era incompetent. Era atât de rău, atât de incompetent, încât chiar se credea un capăt de rău.

Arhitectul i-a ters de pe planete și i-a rescris într-o limbă pe care nu o înțelegeau. Fiecare era compus din scări, holuri, birouri, expoziții, laboratoare, depozite, numere de inventar, cartele de acces, camere de supraveghere, sigilii și alarme, toate irigate de sângele pilotat de arhitectul tiințific amenajat, ca o benzinărie stropită cu frunze de toamnă. Își îndeplineau funcțiile specificate în proiect. Răsunau în lumină artificială și își unduiau verticala ne semnificativ în microclimatul inapt pentru cercetare. Își vernisau stropul înănd în lanț miori a care dădea vesel din singura coadă la care arăna nu poate renunța. Atașau documente inutile la aparatul de ventilat curent birocratic. Alimentau cu frunze melancolice mâna care toca apusul libertății și își calibrău solemnitatea pe tematic. Se pictau în decoruri răscolite și se ardeau secundar pe umărul vaselor din gestiune. Ridicau mâinile din arhitravă și depărtau politicos pilonii care le susțineau picioarele. În fiecare zi își înălțau din craniile catargele istorice și sorbeau cu nănrile destinate din cafeaua ieftină care-și conserva toată degresanța în stomacul din pastă semifinț instalat la primul subsol.

Plângeau în mormânta și în fundațiile care le susțineau coastele montate în formă de portal colonat, cu ochii dați peste ceasul care bătă inima puterii din benzinărie. Rugăciunile le erau zidite pe buzele prinse în pereții care nu mai respectau securitatea morală. Sângele pompat din centrală le curgea în cheaguri pe burlan. Lumina din miezul zilei se întuneca pe mâinile lor îngropate în arhitravă și le picura murdar pe capitelul picioarelor. Întunericul din ei urma cornișă la cote diferite și le inunda anost geometria străzilor flancate în regim de caznă. Se zăbteau în armătură și mâinile căutau în spasme târnă copul cu care sâd râmă bariera dintre organe. Mâinile, picioarele, frunzele, coastele, cuvintele încremenite pe gurile de statui își sâpau ca viermii canale prin corpul cimentat al clădirii și căutau să se însumeze în curtea interioară care odinioară fusese onorată cu rigoare, unde sperau că propozițiile le vor fi din nou înfiorate și busturile măre arborate. Măcau din ciment și loveau zadarnic cu mâinile în lă crimate în fundațiile și pereții tari în care erau îngropați, turnați, betonați, armați, materializați.

Dar noi nu vom ceda.

Sorin Oană -Marghitu, Arhitectură, *archaeology.ro*, 2017
(http://archaeology.ro/Pdf/muzeu_expo_ob/SOM_Arhitectura.pdf)